

Sáng tác đßu đßi, lßy cßm hßng tß bài thß "Bé" cßa Phan Nhßt Nam



Năm em lên ba, bß tôi bß lßi ngßi vß trß và hai đßa con thß lên đßng tßp kßt.

Tôi hßn em sáu tußi. Chín tußi con nhà nghèo khôn lßm, tôi đß khôn đß thßy khuôn mßt mß bußn hiu hßt, nhßng tißng thß dài và nhßng gißt nßc mßt âm thßm cßa mß trong đêm. Chín tußi, tôi đã bißt mình là ngßi nam đßc nhßt trong gia đình, đã bißt tßm bßng đút cßm cho em và vß vß em mßi khi em khóc. Chín tußi, tôi đã bißt tßm rßa, thay áo thay qußn cho em, cßng em đi chßi và đß cho em ngß. Mßi ngày, trßi sßp tßi mß mßi gánh hàng vß, ba mß con ngồi ăn cßm bên ngßn đèn đßu, tôi và em hßi han, an ßi mß. Mß kß cho chúng tôi nghe chuyßn chß búa nhß đang nói chuyßn vßi ngßi lßn, tôi ngßi nghe, nhìn đôi vai gßy cßa mß, nhìn mái tóc và đôi bàn tay khô cßa mß, mà thßy thßng mß vô cùng.

Tôi phßi bß hßc ß nhà hai năm đß trông chßng em. Mß có mßt sßp bán rau cßi ß chß Cßn. Gßi là sßp chß thßc ra chß là mßt ô đßt nhß, sáng mß ra đi thßt sßm, lúc trßi còn mß sßng, bußi trßa mß vß nhà lo cho chúng tôi ăn, nßm nghß ít phút rßi trß đßy sßa soßn cho chuyßn chß chißu. Mßt tußn bßy ngày, mß đi đi vß vß trong nßi cô đßn.

Năm em vßa tròn năm tußi thì mß cho em vào mßu giáo, tôi cũng trß lßi trßng, đám bßn cũ cßa tôi nay đã hßn tôi hai lßp, ngßi xung quanh tôi bây giß là nhßng khuôn mßt lß, kém tôi hai, ba tußi. Tôi là hßc trò lßn nhßt và hßc khá nên đßc làm trßng lßp. Gßn cußi năm hßc lßp nhß, tôi nói vßi mß lên xin thßy Hißu trßng cho tôi đßc thi nhßy tißu hßc. Thßy bßng lòng. Tôi cßm cú i hßc luyßn thi và kßt quả là tôi đã đß đßc bßng tißu hßc năm đó.

Vào lßp đß thßt trßng Trßn Qußc Tußn, tôi tißp tßc hßc ngày, hßc đêm, năm đßng tôi thi nhßy mßt lßn nßa lßy bßng Trung hßc. Đßn niên hßc đß tam thì tôi đã bßt kßp đám bßn cũ, tôi hân hoan nhßp bßy chung vßi đám bßn ngày xßa. Đây là giai đßn mà tôi cßn tißn đß mua sách hßc và may thêm qußn áo, thßi tißu hßc và trung hßc đß nhßt cßp thì mßc sao cũng đßc, nhßng bây giß đã lên đß nhß cßp rßi, đã bßt đßu bißt đß mßt khi nhìn nhßng đßa con gái trßng nß, thßnh thoßng đã bißt theo bßn tßp ußng cafe, phì phß đißu thußc. Tißn mß cho không đß, tôi bßt đßu công vißc kèm trß gia đß kißm thêm tißn. Hßc trò cßa tôi là mßy cô cßu đß thßt đß lßc, nghĩa

là cũng chá bé thua tôi vài tuái .

Ba má con tôi ván ngày ngày đi vá căn nhà nhá, căn nhà ván không thay đái mát chút nào tá ngày bá bá máy má con đá ra đi.

Hát năm đá tam, tôi náp đán thi Tú Tài phán nhát. Tôi đáu bình thá. Mát lán náa, mái ngái ngác nhiên, nháng tôi biát sác hác cáa mình, tôi biát má buôn bán táo tán, tôi tháy nháng năm tháng gán đây má trá bánh hoái, mái sáng má lác đác đáy thát sám náu cám đá dành cho anh em tôi, rái láng lá mang đôi quang gánh lên vai, nháng tái ngái trám ngám bên ánh đèn đáu nhìn anh em tôi hác bài và nháng đêm khuya má trá mình húng háng ho. Tôi tháng má và em đán náa nác mát, và càng tháng má tháng em, tôi càng hác nhá điên, nhá cuáng. Tôi ác gì Bá Giáo đác cho tôi thi hai báng tú tài cùng mát lúc. Nhìn mái tóc má đã lám chám sái bác, nhìn láng má mái ngày mái nhá còng xuáng, nhìn hai vai gáy cáa má mà lòng quán đau, và cá thá, tôi vui đáu vào sách vá ...

Em đã bát đáu tuái lán, đã bát đáu tuái máng má con gái, đã bát đáu bác vào "tuái ngác", nháng tái nghiáp, biát nhà mình nghèo, biát má mình buôn thúng bán báng, biát anh mình ván chiáu chiáu đi kèm trá kiám thêm tián và cám cái hác đát giai đoán cho chóng thành tài. Biát thá nên em ít khi nào xin má, xin anh tián may áo mái, hai chiác áo dài tráng đá cho em thay đái. Em lán lên thiáu tình cáa bá, nên tôi "quyán huynh thá phá". Nhiáu lúc nhìn má, nhìn em, tôi ván không hiáu tái sao bá lái đành đoán đát áo ra đi.

Tôi thi đá Tú Tài toàn phán năm 18 tuái, và ra Huá hác Đái hác Văn khoa. Má á mát mình vái em á Đà Náng. Mái cuái tuán, tôi theo xe đò vá thăm má và em, đán sáng thá hai trá lái tráng. á Huá, tôi tiáp tác công viác kèm trá tá gia. Vái sá tián nhá nhoi kiám đác, tôi phá má mát ít nuôi em.

Qua sinh nhát thá 13 cáa em máy tháng, mát chiáu má bá buái chá, vá nhà than nhác đáu, táng là cám nhá, má sai em cáo gió và náu cho má bát cháo hành. Khuya đó má lên cán sát, lám nhám nói mê, sáng hôm sau em nghá hác chá má vào nhà tháng và nhángái nhán tin ra cho tôi á Huá .

Lát đát trá vào Đà Náng báng chuyán xe đò chát. Trái tái đã lâu, không káp ăn uáng, tá bán xe tôi đi tháng đán bánh vián. Trong căn phòng nhá, dái ánh đèn vàng má đác, má nám thêm

thißp trên gißng bßnh, còn em đang ngßi ngß gà ngß gßt cßnh gißng. Đßng yên lßng nhìn mß xanh xao bßt đßng, và khuôn mßt thß đßi cßa em, trong gißc ngß hai khße mßt vßn còn long lanh gißt lß, tôi nghe lòng mình qußn thßt .

Đánh thßc em dßy, em ngß ngßc đßi mßt vài giây. Nhßn ra tôi, em nhào tßi ôm chßm và oßlên khóc, em cho hay là tß lúc đßa mß vào đây, mß chß tßnh lßi mßt vài phút vào khoßng gißa trßa, sau đó mß hôn mê trß lßi. Tôi an ßi em, rßi cùng em ra vßn phòng bßnh vißn. Cô y tá trßc cho hay mß bß đßt mßt tßnh maßch ß đßu. Tôi bàng hoàng nhß bß ai nßn mßt nhất búa vào ngßc. Cô y tá bßi ngßi nhìn em, đôi mßt xót xa ...

Tßi đó, anh em tôi cùng ß lßi vßi mß, em mßt mßi, nên chß mßt thoßng là đã ngß say. Trong gißc ngß mßt nhßc, thßnh thoßng em ú ß mß ßi, mß ßi rßi nßc lên mßy tißng. Tôi nghe nhß dao cßt trong lòng. Sußt đêm không ngß, tôi cß ngßi nhìn mß nßm im lìm và bên chân mß em ngß chßp chßn. Tôi tßnh thßm vßi mình đßng khóc, đßng khóc ... nhßng sao nßc mßt vßn cß trßo ra, mßt tay ve vußt bàn tay xanh xao cßa mß, mßt tay nßm lßy bàn tay nhß bé cßa em, tôi đß mßc cho hai giòßng nßc mßt chßy nhßt nhßa trên má.

Mß thß hßi cußi cùng lúc năm giß sáng, mß không tßnh lßi đß trßn trßi vßi hai con mßt lßi gì. Mß đi trong yên lßng. Tôi nßm bàn tay mß và thßy tay mß lßnh đßn. Tôi đánh thßc em dßy. Hai anh em hôn lên trán mß gßa tß. Em vußt mßt mß. Mßt mß nhßm hß. Em ôm chßt hai tay mß, ß vào lòng mình mißng kêu lên nho nhß: mß ßi, mß ßi... Em khóc lßng lß, áp mình vào ngßc mß nßc mßt em tuôn rßn rßa làm ßt đßm cß vßt áo meß bßc màu . Nhßng tißng kêu nghßn ngßo cßa em nhß nhßng viên đßn bßn thßng vào tim, tôi ngßi bßt đßng nhìn mß, nhìn em, lòng đau nhß mußi xßt. Tßi nghißp mß tôi, tßi nghißp em tôi. Em mßi mßi ba tußi ...

Chôn mß xong, tôi bß hßc. Còn lòng đß nào mà hßc nßa. Nhßng em thì phßi trß lßi trßng.

Bán đi căn nhà nhß xiêu vßo và gom tóm tßt cß vßn lißng cßa mß đß lßi, tôi đßa hßt sß tißn cho mß cßa Minh, mßt ngßi bßn thân tôi. Minh có Hßn, cô em gái cùng tußi , cùng lßp vßi em. Tôi gßi em đßn đó ß và đi hßc vßi Hßn, cũng may, bß mß Minh coi anh em tôi nhß con. Tôi đßn dò em đß đßu . Sß tißn tôi gßi cho mß Minh đß đß trß tißn ăn ß cßa em trong hai ba năm. Tôi còn đßa thêm cho em mßt ít đß em mua sách vß, may áo qußn, tiêu vßt. Tôi ôm em và hßa vßi lòng, hßa vßi vong hßn mß là sß lo lßng, sß bßo bßc em cho đßn trßn đßi .

Tôi vào tráng Võ bá Đà Lát năm 20 tuái, láng sinh viên sĩ quan ít ái, tôi tiát kiám không dám xài nhiáu, đá dành gái vá cho em mái tháng. Tôi đán em viát thá mái tuán ká cho tôi nghe chuyán hác hành. Tôi bát em háa là không bao giáu tôi mát đái u gì dù nhá bé. Em ngoan ngoan váng lái. Mái năm tôi đác vá phép mát lán, hai anh em quán quýt không rái. Tôi đáa em đi thăm má. Chúng tôi láng yên cám tay nhau quá bên má má, nác mát láng tráng.

Em lán lên và ngày càng giáng má. Cũng khuôn mát và cái nhìn nhán nhác, cũng đôi mát xa xăm buán hiu hát. Bình tháng em rát ít nói, có lá không cha, má cô i má quá sám và anh lái á xa đã làm em rát rá. Cũng may, bên cánh em ván còn có Hán. Lá mán khoá cáa tôi, em và Hán cùng lên tham đá, lúc này, em đã thi đá vào tráng Sá phám Qui Nhán, hai năm náa em sá trá thành cô giáo, tôi hánh đán giái thiáu em và Hán vái các bán mình. Nhìn dáng em thán thùng e áp, tôi tháy lòng mình rát rào tháng em. Tôi thám gái má, má ái, hai con cáa má đã tráng thành và đã nên ngái ái.

Ra tráng, tôi chán binh cháng Nháy Dù, có lá cũng chá vì tôi thích màu mũ đá. Em vào hác và á nái trú trong tráng sá phám. Tôi tháy mình yên tâm hán. Mái tháng, tôi ván gái vá cho em mát náa tián láng lán cáa mình đá trá tián phòng, tián ăn. Tôi biát con gái cán nhiáu thá hán con trai, nhá áo quán, son phán... Em ván viát thá cho tôi mái tuán nhá em đã làm trong máy năm qua. Em ká chuyán hác hành, chuyán bán bè, em lo sá là tôi đi tác chián nhá có ngày bá con gáp nhau á chián tráng, làm sao nhán ra nhau, em không nói thêm, nháng tôi cũng hiáu, tên đán vô tình, náu nhá

Hai năm em hác Sá Phám trôi qua thát nhanh. Em bây giá đã là mát cô giáo trá. Em đác đái vá đáy tái mát tráng tiáu hác gán thá xã Phan Rang. Em thuê nhà chung vái hai cô giáo khác. Mái ngày ba cô giáo ngái xe lam đi đán láp, chiáu vá cá ba cùng quáy quán náu náng. Em viát thá cho tôi và khoe có quen vái Tuán, mát Sĩ quan Hái quân đán trú á Phan Rang. Em khen Tuán hián lành, ít nói. Em ká thêm là Tuán chá còn có mái mát má già.

Chián tranh ngày thêm khác liát, đán vá tôi hành quân liên mián, có khi cá năm chúng tôi mái đác vá háu cá mát lán. Tôi bá tháng hai lán trong cùng mát năm. Tôi đáu em, không cho em biát sá em lo láng. Trong nháng tuán lán nám bán nhá vián và á háu cá đáng tháng, tôi bát đáu viát bài đáng trên các báo và táp chí. Tôi ká lái nháng trán đáng đá kinh hoàng giáa đán vá tôi và giác Cáng, tôi ká lái nháng "ká tích" cáa bán tôi, cáa Má, cáa Lô

Sau mát lán bá tháng nhá á tay, tôi láy máy ngày phép ra Phan Rang thăm em. Em máng ráôm láy anh, nháng khi tháy cánh tay băng bát em xót xa bát khóc. Tôi an ái em là biát đầu sau

chuyện bß thßng này tôi sßc vß làm vißc hßu cß. Ngày hôm sau, nghe tin, Tußn đßn thăm . Thoßt nhìn, tôi đã có cßm tình vßi Tußn, đúng nhß em nói, Tußn trông rßt hißn lành. Trong sußt tußn lß Phan Rang, em vßn phßi đi dßy, nhßng may là có Tußn, mßi ngày Tußn tßi chß tôi đi ăn sáng , trßa Tußn và tôi lang thang ra chß bß gì ăn đó đßi giß ba cô giáo đi dßy hßc vß. Bußi tßi, em đi ngß sßm, Tußn ngßi lßi nói chuyện vßi tôi cho tßi khuya. Bên ly cafe, tôi kß cho Tußn nghe chuyện cßa mình. Nhßng hình ßnh yêu dßu, xót xa nhß mßt cußn phim cß quay chßm chßm. Tôi rßng rßng kß lßi ngày mß mßt. Tußn lßy tay chßi mßt, trong đêm tßi, tôi thßy mßt Tußn long lanh ...

Bßy ngày phép cũng trôi nhanh. Tôi trß vß Saigon, lòng cßm thßy vui và nhß nhàng vì đã có đßp gßp Tußn. Tôi tin Tußn sß không làm khß em. Ba tußn sau, tôi nhßn đßc thß Tußn, trong thß Tußn kß vß gia đình (mßc dù tôi đã nghe em kß trong các lá thß). Tußn mußn tißn tßi vßi em. Tußn xin phép đßc đßa mß Tußn đßn gßp tôi. Tußn hßa là sß sẵn sóc và thßng yêu em. Đßc thß Tußn tôi ßa nßc mßt vì mßng. Mßng cho em may mßn không gßp nhßng trßc trß trên đßng tình ái, mßng cho em gßp đßc mßt ngßi chßng hißn hßu. Tôi vißt thß cho em và Tußn, bßo hai em lo thß nào cho tißn, chß cß làm sao cho gißn đßn vì cß hai đßa cùng nghèo .

Bßn tháng sau, Tußn và em làm đám cßi, nhà gái ngoài tôi còn có thêm mßy thßng bßn trong đßn vß, ông hißu trßng, thßy cô giáo và rßt đông hßc trò. Nhà trai ngoài mß Tußn, mßy gia đình anh chß hß còn thêm mßt sß bßn bè Hßi quân cùng đßn vß. Nhìn em sßng sßng trong bß đß cßi , tßi cßi đßng bên cßnh Tußn, tôi gißi thßm mß i, mß i, vß đây dß đám cßi cßa em.

Tôi theo đßn vß lßi thêm hai năm nßa ß vùng gißi tuyßn, thì "tai nßn" xßy ra. Trong mßt lúc nóng gißn vì thßy ông xßp cßa mình sao ngu và bßn quá, tôi không giß đßc lßi và đã xúc phßm đßn ông, kßt quß là tôi bß đßa ra hßi đßng kß lußt và tßng ra khßi binh chßng Nhßy Dù.

Sau mßt thßi gian ba chìm bßy nßi, tôi đßi vß cßc Tâm lý Chißn, thßi gian này tôi đã khá nßi tißng , nhßng bút ký chißn trßng vß Tßt Mßu Thân, Bình Long. An Lßc ... đã làm vinh danh binh chßng cũ cßa tôi. Tôi đßc gißi thßng văn hßc vßi bút ký "Mùa hè đß lßa". Tißn thßng và tißn bán sách tôi gißi hßt cho em. Tußn và em dùng tißn này mua đßc mßt căn nhà nhß ß ngoßi ô Phan Rang, gßn trßng em dßy.

Mßi ngày nào đó còn thßn thùng nßp bên vai Tußn mà bây giß em đã mßy con. Mßi đßp rßnh rßi tôi lßi ra Phan Rang ß chßi vßi em, vßi cháu. Tôi ôm cháu, hôn vào hai má phúng phính, hít vào phßi mùi thßm cßa trß thß mà thßy lòng mình dßu lßi, nhßng cay đßng, cßc nhßc cßa đßi theo tißng cßi lạnh lạnh dßn tan cßa cháu mà bay xa, bay xa. Tôi nhìn hai vß chßng em, nhìn bßy

cháu nhß lßm chßm qußy qußn bên chân mß mà lòng vßa vui mßng vßa hßnh đißn. Tôi ao ußc mß tôi nhìn thßy đßc cßnh này.

Bißn cß tháng 4/75 tßi nhß mßt đßnh mßnh oan nghißt, cß Tußn và tôi đßu phßi ra trßnh đißn cßi tßo. Em ß lßi mßt mình vßi mßt bßy con nhß, đßa lßn nhßt chßa đßy sáu tußi và đßa nhß nhßt còn nßm trong bßng mß. Trong trßi, tôi cß đßt rußt nghĩ vß em và bßy cháu nhß. Mß cßa Tußn đß quá già, làm sao lo phß vßi em đây. Rßi em còn phßi lo lßng vß sß phßn chßng, sß phßn anh. Tôi quay qußt nhß nhß ngßi trên đßng lßa, tôi nghĩ đßn lßi hßa vßi vong hßn mß hôm nào mà lòng đau nhß xé, con đã thßt hßa vßi mß, mß i, con đang ß đây tù tßi thì làm sao lo đßc cho em ...

Năm 76 tôi bß đßa ra Bßc. Tôi mßt liên lßc vßi em và Tußn tß tháng 5/75. Làm sao em bißt tôi ß đßu mà thß tß thăm gßi. Không bißt em có bißt Tußn ß đßu không, trßi tù mßc lên nhß nßm tß Nam ra Bßc. Hßi còn ß trong Nam, tß Trßng lßn, qua Sußi máu , đßu đßu tôi cũng cß dò hßi tin Tußn nhßng vô hißu. Tù nhân đông quá ...

Trßi cßi tßo Sßn La, sau đßt cho vißt thß vß gia đình đßu tiên, ba tháng sau tôi nhßn đßc thß em. Thß em đßn tay tôi vào gißa năm 77. Hßn 2 năm 1 tháng tôi mßi nhìn lßi nét chß cßa em. Run run bóc thß, mßt tôi cay nßng, nhßt nhoß. Em cho hay là Tußn đang cßi tßo ß Long Thành, Tußn có thß vß và cho bißt vßn bßn an, mß Tußn đßo này yßu lßm vì cß đã quá già, em vßn đi đßy, hai cháu nhß ß nhà vßi bà nßi, hai cháu lßn theo mß vào trßng, em cho hay đßa con gái út em đßt tên Tâm, Trßn thß Minh Tâm, cháu sinh ngày 12 tháng 9 năm 75, gßn 4 tháng sau ngày bß cháu và bác cháu vào tù.

Gßn cußi thß, em báo tin là bß còn sßng và hßi đßu năm 76 có tìm đßn gßp em, làm sao bß tìm ra đßa chß thì em không bißt, nhßng hôm ßy bß đßn, bß tß gißi thißu tên mình. Em ngßngß, ngày bß ra đi em mßi tròn ba tußi, hßn hai mß i năm sau gßp lßi làm sao em nhßn đßc , bß xoa đßu đßm cháu ngoßi đang trß mßt nhìn ngußi đàn ông lß, bß hßi vß anh, vß Tußn, khi em hßi lßi bß là làm sao đß bißt anh và Tußn đang bß giam giß ß trßi cßi tßo nào, bß lßc đßu không nói gß. Bß cho hay là bß đang có gia đình ß Bßc, ngoài ßy bß có thêm hai trai và hai gái. Đßa trai lßn nhßt thua em bßn tußi.

Bß mang vào cho em hai mß i ký gßo và mßt chßc cam. Bß ß chßi mßt ngày rßi bß trß vß Hà nßi. Lúc bß vß em có tßng bß cái radio-cassette cßa anh cho ngày nào. Bß thích lßm, bß hß á sß đßn thăm anh trong trßi tù. Tß hßi trß ra Bßc đßn giß bß chßa liên lßc lßi vßi em, và em cũng

Em Tôi

Tác Giả: Láng Lá

Chúa Nhật, 12 Tháng 12 Năm 2010 15:19

không có đáa chá cáa bá   ngoài   y.

Tôi đác thá lòng thá y phân vân, tôi cũng nhá em, không hình dung ra nái bá tôi hình dáng mát mái ra sao, hai má i má y năm, tôi táng bá tôi đã chát.

Tháng 12 năm 77, tái trái cái táo Sán La, bá đán thăm tôi .

Đáng trong văn phòng viên sĩ quan tráng trái mát ngái đàn ông trung niên, tóc muái tiêu và gáng mát xáng. Bá áo quán dân sá khá tháng thám, và sá lá phép cáa tên đái úy tráng trái tiát lá vá điá vá không nhá cáa ngái này. Thá y tôi vào, viên tráng trái quay qua nói nhá mát câu gì đó rái bá c ra ngoài. Tôi im láng đáng nhìn ngái đàn ông xa lá .

Bá đán bát tay tôi, tá xáng tên mình, bá gái tôi báng anh, bá ká là đã gáp em   Phan Rang, bá hái tôi hác táp thá nào, bá không há nhác đán má, có lá ông đã biát vá cái chát cáa má. Bá nói là có đác văn tôi. Tôi ngái yên nghe bá nói, sau cùng , bá đáng đáy, móc trong xách ra mát gói nhá báo đó là đáng và thuác lá, trao cho tôi, khuyên tôi cá gáng hác táp tát đá sám đác khoan háng. Tôi nhìn vào mát bá, lòng thá y đáng đáng. Tôi bát tay bá rái vá lái lán mình.

Đó, cuác hái ngá cáa bá con tôi sau hán hai má i năm là thá đáy. Chác cuác tái ngá giáa bá vái em cũng tá nhát nhá thá. Có cái gì đó ngăn cách, có cái gì đó phân chia, có cái gì đó tôi không hiáu và không đián tá đác. Bá y tôi hiáu vì sao cái tin quan tráng đán thá mà em lái chá đá cáp mát cách ngán ngái   cuái thá .

Lán đó là lán đáu và cũng là lán duy nhát tôi gáp bá trong suát 13 năm lang thang trong các trái tù biát giam mián Bác.

Tháng 12/78, chuyán trái lên Yên Bái, tôi nhán thêm đác hai lá thá cáa em, trong bác thá gán nhát, em viát vào tháng 8/78. Em cho hay tình tráng rát khó khăn, phá cáp đi đáy không đá nuôi mát má già và bán con thá, em đã bán lán mòn hát nháng đá trang sác và luôn cá nháng đá vát trong nhà. Em ván cháa đi thăm nuôi Tuán đác mát lán nào. Không thá đá bán cháu nhá   nhà cho bà nái vì cá bá y giá đã quá yáu, mái buái  n, Uyên, cháu lán phái đút cho bà. Ngoài ra, mái tái, tá lúc cháng váng em và Hoàng, hai má con phái ra đáu ngáng, ngái bán báp náng đán

khuya đß kißm thêm tißn đßng gßo. Em than là đßo này mßt ngß, sßc khoß yßu lßm, em sß nhß có mßnh hß nào ...

Tôi thßn thß cß bußi vì bßc thß em, ngày xßa tôi chß lo cho có mßi mình em, còn bây giß em phßi lo cho bßn đßa con thß và mßt mß gißa, kß luôn ngßi chßng và ông anh đßng tù tßi là bßy, bßy cây thßp giá đßi đßng đßng lên đôi vai gßy gußc, nhß bé cßa em. Tôi vißt thß vß an ßi, khuyên em cß gßng, tôi vß vß em là có thß Tußn sß đß cß tha vß sßm vßi em, vßi cháu, vì Tußn đi hßi quân và lon còn thßp, không có tßi vßi cách mßng nhißu. Rßi tôi vißt thêm cho em hai ba lá thß nßa mà vßn không thßy hßi âm. Lòng tôi cßn cßo, nóng nhß lßa đßt, nhßng ngày dài tù tßi, tôi không nghĩ đßn cái đßi, cái khß cßa mình mà chß nghĩ đßn em và mßy cháu, không bißt giß này, em và bßn cháu thß đßi đßng có gì ăn ?

Tháng 6/79, mßt sáng trên đßng lên rßng đßn nßa, tôi nghe loáng thoáng câu chuyßn gißa các bßn tù. Hßng nghe tß các bà vß đi thăm nuôi kß lßi, rßng ß Phan Rang có mßt chß có chßng đßng đi cßi tßo, chß chßt đi, đß lßi bßn con thß, đßa bé nhßt mßi lên ba, còn đßa lßn nhßt chßa đßy chín tußi. Tßi nghißp, hß hàng nßi ngoßi không có mßt ai. Tôi bßng đßng thßy lßnh toát cß sßng lßng, lßi gßn hßi thêm thì ngßi bßn tù cho hay là nghe nói chß ßy làm nghß cô giáo, có chßng sĩ quan hßi quân đßng đi tù cßi tßo ß đßu đó trong Nam. Ngußi chßng, trung úy hßi quân trßc cũng đßng ß Phan Rang. Trßn Nguyễn Tußn, hßi quân trung úy Trßn Nguyễn Tußn .

Tôi thßy đßt trßi đßo lßn, tôi thßy mßt trßi nß tung trong óc, tôi hßt hßi, mißng há hßc đßng nhß trßi trßng gißa núi rßng Yên Bái, bên cßnh tôi tißng ngußi nói lao xao. Tôi không nghe gì hßt, tai tôi lßng bßng, mßt tôi mß đi, tôi đßng nhìn thßy xác em nßm co qußp trên manh chißu, bßn đßa cháu cßa tôi, cháu Minh Tâm chßa đßy ba tußi đßng lßy tay lay lay xác mß, cháu lßn Thu Uyên chßa đß chín tußi đßng ôm chân mß khóc lßc ß ê, hai đßa kia, Hoàng và Châu ngßngác đßng nhìn. Trßi tháng 6 mùa hè Yên Bái mà sao tôi thßy thân mình lßnh bußt. Tôi tê đßi, tôi hoá đá, tôi không còn cßm xúc, tôi mußn hét lên cho tan vß cß vũ trß này. Trong lung linh màu nßng vàng bußi trßa Yên Bái, tôi thßy bóng em nhßp nhòa, chßp chßn. Em cßa tôi, đßa em cßi cút cßa tôi

Mũi súng AK thúc vào cßnh sßn, ngßi vß binh chßc cũng ngßc nhiên không hißu sao bßng đßng tôi đßng nhß trßi trßng gißa lß. Anh qußc mßt nhìn tôi dò hßi, tôi không nói gì, im lßng nhßp vào dòng tù. Nßc mßt chßy dài trên hai má hóp, tôi bßc đi nhß kß mßng du ...